

Dokument nr. 8:32

(2003-2004)

Privat forslag fra stortingsrepresentantene Jan Arild Ellingsen og André Kvakkestad

Forslag fra stortingsrepresentantene Jan Arild Ellingsen og André Kvakkestad om lov om endring i lov 13. juni 1969 nr. 26 om skadeserstatning. (Lemping av erstatningsansvar)

Til Odelstinget

BAKGRUNN

En sak omtalt i media viser til en dom hvor en kriminell fikk nedsatt erstatningsbeløpet med ca. 200 000 kroner fordi dette ville virke positivt på den dømtes betalingsvilje, samt at vedkommende har liten betalingsevne. I dommen legger domstolen videre vekt på at fornærmede i denne saken (to banker) kan pulverisere tapet, slik at det ikke vil virke urimelig at erstatningsbeløpet settes ned. At banken eller en finansinstitusjon kan pulverisere tapet betyr i realiteten at de sprer kostnaden på mange parter. I praksis vil det si kundene.

Forslagsstillerne finner dette urimelig. Det er et viktig prinsipp at man skal stå til ansvar for sine handlinger. Det er mange lovlydige borgere med liten betalingsevne, men som samtidig har stor gjeld. I slike tilfeller vil skyldner måtte leve med kravet og forsøke å finne frem til en nedbetalingsplan. Forslagsstillerne kan ikke se at kriminelle skal ha det bedre enn andre som har pådratt seg gjeld.

Domstolen finner hjemmel for å nedsette erstatningskravet i lov 13. juni 1969 nr. 26 § 5-2 om skadeserstatning. Dette er en generell lempingsregel i skadeserstatningsloven. At denne regelen kan anvendes også der en straffbar handling er begått forsettlig, ble slått fast i Norsk Retstidende 1997 s. 883. Om dette er lovgivers intensjon, kan nok i en viss grad disku-

teres. Forslagsstillerne mener denne praksisen uansett er i strid med folks rettsoppfatning. At man har mulighet til å lempe på erstatningsbeløpet i ordinære erstatningssaker der grunnlaget er uaktsomhet (culpa) er rimelig, men dette er ikke rimelig i saker om erstatning på bakgrunn av en forsettlig straffbar handling.

FORSLAG

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Vedtak til lov

om endring i lov 13. juni 1969 nr. 26 om skadeserstatning

I

I lov 13. juni 1969 nr. 26 om skadeserstatning gjøres følgende endring:

§ 5-2 skal lyde:

§ 5-2 (*lemping av erstatningsansvar*)

Erstatningsansvaret kan lempes når retten under hensyn til skadens størrelse, den ansvarliges økonomiske bæreevne, foreliggende forsikringer og forsikringsmuligheter, skyldforhold og forholdene ellers finner at ansvaret virker urimelig tyngende for den ansvarlige. Det samme gjelder når det i særlige tilfelle er rimelig at den skadelidte helt eller delvis bærer skaden.

Denne bestemmelse gjelder likevel ikke dersom grunnlaget for erstatningen er en forsettlig straffbar handling.

II

Denne lov trer i kraft straks.